

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3352/2019. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Győri Ítélőtábla Bf.I.111/2017/28. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Szilágyi Roland Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Szilágyi Roland ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben a Győri Ítélőtábla mint másodfokú bíróság Bf.I.111/2017/28. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó büntetőeljárásban az indítványozó terheltként vett részt. Az első fokon eljáró Szombathelyi Törvényszék megállapította az indítványozó bűnösségét folytatólagosan, felbújtóként elkövetett, a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő adócsalás bűntettében, valamint kétrendbeli, a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő adócsalás bűntettében, továbbá folytatólagosan elkövetett, a Btk. 276. §-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségében. Az első fokon eljáró bíróság azt is megállapította, hogy az indítványozó a fenti bűncselekményeket bünszervezetben követte el. A Szombathelyi Törvényszék ezért az indítványozót halmazati büntetésül kilenc év fegyházbüntetésre, 500 napi tétel pénzbüntetésre, hat év gazdasági társaságban betöltött vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra és öt év közügyektől eltiltásra ítélte. A Szombathelyi Törvényszék ezen túlmenően az indítványozó vonatkozásában vagyoneklobzást is elrendelt. A Győri Ítélőtábla mint másodfokú bíróság ítéletében mellőzte a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását, és az elsőfokú bíróság ítéletét hét év hat hónap börtönbüntetésre enyhítette, továbbá az indítványozó vonatkozásában az elsőfokú ítéletben szereplő vagyoneklobzásra vonatkozó döntést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot erre nézve különleges eljárás lefolytatására hívta fel. A jogerős ítélettel szemben kizárólag az ügy III. rendű terheltje terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyet a Kúria Bfv.I.1193/2018/6. számú végzésével mint törvényben kizárt indítványt elutasított. Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben sem felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be, sem pedig perújítást nem kezdeményezett.
- [3] 1.2. Az ítélettel szemben az indítványozó terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára alapítva, kérve a Győri Ítélőtábla Bf.I.111/2017/28. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Álláspontja szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, az indítványozó ugyanis az alapügyben diplomáciai mentességére hivatkozott. A másodfokú eljárás idején hatályban levő, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 553. § (1a) bekezdése szerint a diplomáciai mentességet élvező személyek büntetőjogi felelősségre vonására nemzetközi szerződés, ennek hiányában a nemzetközi gyakorlat irányadó. A nemzetközi gyakorlat kérdésében az igazságügyért felelős miniszter állásfoglalását kell beszerezni. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában azt állította, hogy egy másik állam „ENSZ-hez rendelt Állandó Genfi Küldöttségében” tanácsadói tisztséget tölt be, mely alapján az Egyesült Nemzetek kiváltságairól és mentességeiről szóló, New Yorkban, 1946. február hó 13. napján kelt nemzetközi egyezmény IV. cikkelyének 11. bekezdés a) pontja alapján diplomáciai mentességgel rendelkezik, a IV. cikkely 16. bekezdése értelmében pedig a mentességi jogra vonatkozó rendelkezések alkalmazása szempontjából a „képviselő” kifejezés egyebek között a tanácsadókat is magában foglalja, ekként a rendelkezés rá is alkalmazandó. Az egyezményt Magyarországon az 1957. évi 15. törvényerejű rendelet hirdette ki. Az indítványozó érvelése szerint a vele szemben lefolytatott büntetőeljárás azáltal vált tisztességtelenné, hogy az eljáró bíróság a diplomáciai mentesség kérdésében az igazságügyi minisztert kereste

meg, ahelyett, hogy közvetlenül a vonatkozó nemzetközi egyezmény alapján hozta volna meg a döntését, különös tekintettel arra, hogy a miniszter az egyezmény szövegével ellentétes tartalmú állásfoglalást adott. Érvelése szerint a Be. 375. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróságnak ezen eljárási szabálysértésre tekintettel hatályon kívül kellett volna helyezni az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kellett volna utasítania, a Győri Ítéltábla támadott ítélete pedig azáltal vált tisztességtelenné, hogy ezen törvényi kötelezettségének nem tett eleget.

- [4] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [5] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó a Győri Ítéltábla ítéletét 2018. július 31. napján vette át, míg az alkotmányjogi panaszt 2018. szeptember 5. napján érkezett a Szombathelyi Törvényszék, ekként az határidőben került benyújtásra. A jogi képviselővel eljáró indítványozó csatolta az eljáró jogi képviselő meghatalmazását. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot rögzítő XXVIII. cikk (1) bekezdése az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának tekinthető.
- [6] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [7] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság Abtv. 29. §-a szerinti követelményével összefüggésben kiemeli, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja [elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelt-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz [elsőként: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]].
- [8] Az indítványozó alkotmányjogi panasz részben az eljáró bíróságok által elkövetett eljárási szabályszegés megállapítására, részben a diplomáciai mentesség fennállása tekintetében a bírói döntés felülmérlegelésére irányul. Az indítványozó által állított eljárási szabályszegés még az indítványozó érvelése szerint is legfeljebb a másodfokú eljárás lefolytatása idején hatályos Be. szabályainak megsértését jelenthetné, mely eljárási szabálysértés fennálltának vizsgálata nem az Alkotmánybíróság hatásköre. Az Alkotmánybíróság jogköre nem teremthet ugyanis alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan – vélt vagy valós – jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható [lásd például: 3113/2018. (IV. 9.) AB végzés, Indokolás [24]].
- [9] Az Alkotmánybíróság a diplomáciai mentesség fennállásával, illetőleg terjedelmével kapcsolatosan azt is kiemeli, hogy az eljáró bíróság megkeresésére az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya, illetőleg a Külgazdasági és Külügyminisztérium Nemzetközi Jogi Főosztálya kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy az indítványozót magyar állampolgárként Magyarországon nem illeti meg diplomáciai mentesség, és a diplomáciai mentesség esetleges megsértését az érintett állam sem jelezte, melyet a Győri Ítéltábla ítéletében is rögzített. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogszabályok értelmezése (ideértve jelen esetben a diplomáciai mentesség fennállását, illetőleg terjedelmét meghatározó, Magyarország által megerősített nemzetközi egyezmény vonatkozó rendelkezésének konkrét egyedi ügyben történő értelmezését is) a bíróságok, és nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság a bíróságok ítéleteit ezzel összefüggésben pedig csak akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megszabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz [lásd például: 3073/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [29]]. A diplomáciai mentesség adott egyedi ügyre vonatkozatható terjedelme egyértelműen az alaptörvényi értel-

mezési tartományon belüli, szakjogi kérdésnek tekinthető, és nem értékelhető a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot rögzítő XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmeként. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is megemlíti, hogy az indítványozót (az állításával szemben) még az általa hivatkozott nemzetközi egyezmény alapján sem illeti meg automatikusan a diplomáciai mentesség, figyelemmel az egyezmény IV. cikkely 15. bekezdésére. A rendelkezés értelmében ugyanis a kiváltságokat és mentességeket tartalmazó rendelkezéseket „nem lehet alkalmazni oly állam hatóságaival szemben, amelynek a képviselő állampolgára vagy képviselője, illetőleg az volt”, márpedig az indítványozó magyar állampolgársága a büntetőeljárásban egyértelműen megállapításra került.

- [10] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételek egyikének sem.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság mindezen érvek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.
- [12] Budapest, 2019. november 19.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1410/2018.

